

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

18. aprill 2024*

Eelotsusetaotlus – Euroopa Liidu väärtused ja eesmärgid – ELL artikkel 2 – Õigusriik – ELL artikli 19 lõike 1 teine lõik – Sõltumatu ja erapooletu kohus – Kohtualluvuse ümberkorraldamine liikmesriigis – Kriminaalasjade erikohtu likvideerimine – Eelotsusetaotluse vastuvõetamatus

Kohtuasjas C-634/22,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sofiyski gradski sadi (Sofia linnakohus, Bulgaaria) 28. septembri 2022. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. oktoobril 2022, kriminaalasjas järgmiste isikute suhtes:

OT,

PG,

CR,

VT,

MD,

menetluses osales:

Sofiyska gradska prokuratura,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president C. Lycourgos (ettekandja), kohtunikud O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin ja L. S. Rossi,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ja S. Żyrek,
- Euroopa Komisjon, esindajad: K. Herrmann, E. Rouseva ja P. J. O. Van Nuffel,

olles 23. novembri 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku, on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada ELL artiklit 2, artikli 6 lõikeid 1–3 ja artikli 19 lõike 1 teist lõiku koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikliga 47 ning liidu õiguse esimuse põhimõtet.
- 2 Taotlus on esitatud kriminaalmenetluses, mida on alustatud viie isiku suhtes seoses organiseeritud kuritegevuseks kvalifitseeritud tegudega.

Õiguslik raamistik

- 3 Kohtute seaduse muutmise ja täiendamise seaduse (zakon za izmenenie i dopalnanie na Zakona za sadebnata vlast; DV nr 32, 26.4.2022; edaspidi „ZIDZSV“) ülemineku- ja lõppsätete §-s 43 on sätestatud:

„Alates käesoleva seaduse jõustumisest likvideeritakse Spetsializiran nakazatelen sad [(kriminaalasjade erikohus, Bulgaaria)], Apelativen spetsializiran nakazatelen sad [(kriminaalasjade eriapellatsioonikohus, Bulgaaria)], Spetsializirana prokuratura [(eriprokuratuur, Bulgaaria)] ja Apelativna spetsializirana prokuratura [(apellatsiooniasme eriprokuratuur, Bulgaaria)].“

- 4 Ülemineku- ja lõppsätete §-s 44 on ette nähtud:

„(1) Spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade erikohus)] ja Apelativen spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade eriapellatsioonikohus)] kohtunikud viiakse teise kohtusse üle artikli 194 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Lõikes 1 nimetatud isikud võivad 14 päeva jooksul alates käesoleva seaduse väljakuulutamisest esitada kõrgeima kohtute nõukoja kohtunike kolleegiumile avalduse selle kohta, et nad soovivad ennistamist sellele kohtuniku ametikohale, kus nad töötasid enne kas Spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade erikohus)] või Apelativen spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade eriapellatsioonikohus)] ametisse nimetamist.

(3) Kõrgeima kohtute nõukoja kohtunike kolleegium võtab 30 päeva jooksul pärast lõikes 2 sätestatud tähtaja möödumist vastu otsuse kohtutesse selliste kohtunike ametikohtade loomise kohta, mis vastavad Spetsializiran nakazatelen sadist [(kriminaalasjade erikohus)] ja Apelativen spetsializiran nakazatelen sadist [(kriminaalasjade eriapellatsioonikohus)] kaotatud ametikohtadele, võttes arvesse asjaomaste kohtute töökoormust. Mitte rohkem kui üks neljandik

likvideeritud Spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade erikohus)] kohtunikest ja mitte rohkem kui üks kolmandik likvideeritud Apelativen spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade eriapellatsioonikohus)] kohtunikest viiakse üle samasse kohtusse.

(4) Lõikes 3 ette nähtud tähtaja möödumisel viib kõrgeima kohtute nõukoja kohtunike kolleegium kohtunikud teise kohtusse üle alates käesoleva seaduse jõustumisest.

(5) Lõikes 4 osutatud kõrgeima kohtute nõukoja kohtunike kolleegiumi otsused on viivitamatult täitmisele pööratavad.“

5 Ülemineku- ja lõppsätete §-s 49 on ette nähtud:

„Spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade erikohus)] menetluses olnud esimese kohtuastme kriminaalasjad, milles ei ole enne käesoleva seaduse jõustumist eelistungit toimunud, antakse pädevatele kohtutele üle seitsme päeva jooksul alates käesoleva seaduse jõustumisest.“

6 Ülemineku- ja lõppsätete § 50 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Alates käesoleva seaduse jõustumisest kuuluvad Spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade erikohus)] menetluses olnud esimese kohtuastme kriminaalasjad, milles on toimunud eelistung, Sofiyski gradski sadi [(Sofia linnakohus, Bulgaaria)] pädevusse ja neid arutab edasi kohtukoosseis, kes korraldas kohtuistungit.“

(2) Kohtukoosseisu kuulunud kohtunikud, keda ei viidud Sofiyski gradski sadi [(Sofia linnakohus)] üle, lähetatakse osalema kohtuasjade arutamisel kuni menetluse lõpuni.

(3) Kohtukoosseisu kuulunud kohtunikud, kes arutasid esimese kohtuastme kriminaalasju, milles on tehtud kohtuotsus, lähetatakse kohtuotsuse põhjenduste esitamiseks, kui neid ei viidud Sofiyski gradski sadi [(Sofia linnakohus)] üle.

[...]“.

7 ZIDZSV ülemineku- ja lõppsätete §-s 59 on sätestatud:

„(1) Sofiyski gradski sad [(Sofia linnakohus)] on Spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade erikohus)] õigusjärglane vara, võlgade, õiguste ja kohustuste osas.“

(2) Apelativen sad Sofia [(Sofia appellatsioonikohus, Bulgaaria)] on Apelativen spetsializiran nakazatelen sadi [(kriminaalasjade eriapellatsioonikohus)] õigusjärglane vara, võlgade, õiguste ja kohustuste osas.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

8 Alates 12. juulist 2019 on OT, PG, CRi, VT ja MD suhtes toimunud esialgu Spetsializiran nakazatelen sadis (kriminaalasjade erikohus) ja pärast selle likvideerimist Sofiyski gradski sadis (Sofia linnakohus) menetlus, milles neid süüdistatakse osalemises kuritegelikus ühenduses, mis tegeles kooskõlastatud väljapressimisega.

- 9 Bulgaaria seadusandja asutas 2011. aastal Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade erikohus) ja Apelativen spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade eriapellatsioonikohus) (edaspidi koos „kriminaalasjade erikohtud“). Alguses oli kriminaalasjade erikohtutel üksnes pädevus lahendada kuritegelike ühenduste toime pandud kuritegusid puudutavaid kohtuasju. Nende pädevust laiendati seejärel „[Bulgaaria] Vabariigi vastu suunatud kuritegudele“ ja korrupsioonikuritegudele selliste isikute suhtes, kes töötavad kõrgetel ametikohtadel.
- 10 ZIDZSVga likvideeriti kriminaalasjade erikohtud alates 28. juulist 2022.
- 11 ZIDZSVs on ette nähtud, et alates sellest kuupäevast on Sofiyski gradski sad (Sofia linnakohus) Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade erikohus) õigusjärglane ja Apelativen sad Sofia (Sofia apellatsioonikohus) Apelativen spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade eriapellatsioonikohus) õigusjärglane.
- 12 ZIDZSV seletuskirjast nähtub, et selliste struktuuriliste ja organisatsiooniliste muudatuste eesmärk on tagada põhiseaduslik kohtuvõimu sõltumatuse põhimõtte ja kodanike põhiseaduslike õiguste kaitse, kuna kriminaalasjade erikohtud ei saavutanud oma kümne tegevusaasta jooksul eesmärgi, mis neile nende asutamisel seati, ning nende kohtute pädevust kindlaks määravate spetsialiseerumise esemeliste ja isikuliste kriteeriumide segunemine on tekitanud küsitavusi nende kohtute sõltumatuse suhtes.
- 13 ZIDZSV ülemineku- ja lõppsätete § 50 kohaselt peab sellised kohtuasjad nagu põhikohtuasi, milles toimus enne ZIDZSV jõustumist eelistung, lõpuni menetlema selle kohtuistungi korraldanud kohtukoosseis, hoolimata kriminaalasjade erikohtute likvideerimisest. Selleks nägi Bulgaaria seadusandja ette nende kohtuasjade üleviimise Sofiyski gradski sadi (Sofia linnakohus) ja Apelativen sad Sofiasse (Sofia apellatsioonikohus), nendes osalevate rahvakohtunike ülesannete muutmise nii, et neid käsitataks viimati nimetatud kohtute rahvakohtunikena, ning nendes kohtutesse kriminaalasjade erikohtute nende kohtunike lähetamise, keda sinna üle ei viidud.
- 14 Käesoleval juhul on Sofiyski gradski sadi (Sofia linnakohus) koda, kellel on nüüd pädevus põhikohtuasja lahendada, seega samasuguses koosseisus nagu Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade erikohus) koda, kellel oli enne viimati nimetatud kohtu likvideerimist pädevus seda kohtuasja lahendada.
- 15 Eespool toodud tähelepanekuid arvestades märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus esiteks, et 25. veebruaril 2022, kui ZIDZSV vastuvõtmiseni viinud seaduseelnõu suhtes üldsusega konsulteerimise menetlus oli pooleli, väljendas OT advokaat vabaihenduse esindajana avalikult oma seisukohta Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade erikohus) likvideerimise toetuseks põhjendusel, et kõnealune kriminaalasjade erikohus ei võimaldanud tagada õiglast kohtulikku arutamist.
- 16 Ent isegi pärast ZIDZSV vastuvõtmist ei esitanud OT ühtegi taandamistaotlust. Samuti ei näe eelotsusetaotluse esitanud kohus põhjust taanduda, kuna ta leiab, et ta ei ole põhikohtuasja ega selle poolte suhtes subjektiivselt erapoolik.
- 17 Selline avalik avaldus, mille OT advokaat tegi, tekitab eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul siiski põhjendatud mure tema sõltumatuse ja erapooletuse suhtes. Sama kehtib põhjenduste suhtes, mille Bulgaaria seadusandja esitas kriminaalasjade erikohtute likvideerimise kohta, kuna need

põhjendused seavad kahtluse alla mitte ainult selle koja sõltumatuse, kelle menetluses oli OT suhtes alustatud kriminaalasi, vaid kogu Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalajade erikohus) sõltumatuse.

- 18 Teiseks väljendab eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtlust, kas need põhjendused on kooskõlas liidu õigusega.
- 19 Ta märgib seega, et kuni ZIDZSV vastuvõtmiseni oli selge, et Spetsializiran nakazatelen sad (kriminaalajade erikohus) vastas ELL artikli 19 lõike 1 teise lõigu, ELTL artikli 267 kolmanda lõigu ja harta artikli 47 teise lõigu nõuetele.
- 20 Lisaks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Bulgaaria seadusandja esitatud põhjendused, mille alusel viimane jõudis järeldusele, et kriminaalajade erikohtud ei olnud sõltumatud ega kaitsnud kodanike põhiseaduslikke õigusi, ei rajanenud kunagi konkreetsetel tõenditel, kuigi need põhjendused oleksid pidanud olema piisavalt tõendatud.
- 21 Kolmandaks ja viimaseks palub eelotsusetaotluse esitanud kohus selgitada, kas arvestades Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalajade erikohus) likvideerimise kohta esitatud põhjendusi, võib ta jätkata tema menetluses olevate kohtuasjade arutamist, ning kui ta ei taandu, siis millised on tagajärjed tema tehtavatele lahenditele.
- 22 Neil asjaoludel otsustas Sofiyski gradski sad (Sofia linnakohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
 - „1. Kas ELL artiklit 2, artikli 6 lõikeid 1 ja 3 ning artikli 19 lõike 1 teist lõiku koostoimes [harta] artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et [ZIDZSVga] likvideeritava kohtu – mille kohtunikud peavad jätkama kuni [selle kohtu likvideerimise kuupäevani] neile määratud kohtuasjade arutamist ja pärast seda kuupäeva jätkama [kõnealuse kohtu] nende asjade arutamist, milles nad on korraldanud eelistungi – sõltumatust kahjustatakse, kui kohus likvideeritakse põhjendusel, et nii on võimalik tagada põhiseaduslik kohtuvõimu sõltumatuse põhimõte ja kodanike põhiseaduslike õiguste kaitse, ilma et oleks nõuetekohaselt esitatud argumendid asjaolude kohta, mille põhjal on tehtud järeldus, et [seda põhimõtet on rikutud]?
 2. Kas eespool viidatud liidu õigusnorme tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus niisugused riigisiseseid õigusnormid nagu [ZIDZSV] sätted, millega eespool viidatud põhjendustel likvideeritakse Spetsializiran nakazatelen sad [(kriminaalajade erikohus)] kui iseseisev Bulgaaria kohtuvõimu organ täielikult ja viiakse selle kohtu kohtunikud (sh käesolevat kriminaalajade arutavasse koosseisu kuuluv kohtunik) üle teistesse kohtutesse, kuid pannakse üleviidud kohtunikele kohustus jätkata nende kohtuasjade arutamist, mille arutamist nad on likvideeritud kohtus alustanud?
 3. Kui vastus on jaatav – ja võttes arvesse liidu õiguse esimest –, siis milliseid menetlustoiminguid peavad likvideeritud kohtute kohtunikud likvideeritud kohtute menetluses olnud kohtuasjades (mille nad peavad seaduse kohaselt lõpuni menetlema) tegema, võttes arvesse ka nende kohustust analüüsida, kas nendes kohtuasjades esinevad taandumise alused? Millised oleksid tagajärjed menetlusotsustele, mis tehakse likvideeritud kohtu kohtuasjades, mis tuleb lõpuni menetleda, ning neid kohtuasju lõpetavatele lahenditele?“

Euroopa Kohtu pädevus

- 23 Poola valitsus väidab sisuliselt, et niisugused liikmesriikide kohtukorraldusega seotud probleemid, nagu on tõstatatud eelotsuse küsimustes, kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse, mitte liidu õiguse esemelisse kohaldamisalasse.
- 24 Sellega seoses tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et kuigi kohtukorraldus liikmesriikides kuulub küll viimati nimetatute pädevusse, on liikmesriigid siiski kohustatud selle pädevuse teostamisel täitma kohustusi, mis tulenevad neile liidu õigusest (19. novembri 2019. aasta kohtuotsus A. K. jt (kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi sõltumatus), C-585/18, C-624/18 ja C-625/18, EU:C:2019:982, punkt 75, ning 9. jaanuari 2024. aasta kohtuotsus G. jt (üldkohtu kohtunike ametisse nimetamine Poolas), C-181/21 ja C-269/21, EU:C:2024:1, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Lisaks nähtub eelotsuse küsimuste sõnastusest selgelt, et need ei puuduta mitte Bulgaaria õiguse, vaid küsimustes viidatud liidu õigusnormide tõlgendamist.
- 26 Sellest tuleneb, et Euroopa Kohtul on pädevus eelotsusetaotlust lahendada.

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

- 27 Poola valitsus leiab, et kuna põhikohtuasjal puudub igasugune seos liidu õigusega, tuleb eelotsuse küsimused tunnistada vastuvõetamatuks.
- 28 Euroopa Komisjon on samuti seisukohal, et need küsimused on vastuvõetamatud, kuna eelotsusetaotluse esitanud kohtu kahtlused on hüpoteetilised, sest ta ei viita ühelegi subjektiivsele põhjusele taandumiseks ja põhikohtuasja pooled ei sea kahtluse alla tema objektiivset erapooletust. Lisaks ei ole need küsimused põhikohtuasja lahendamisel asjakohased, kuna ZIDZSVga tehtud struktuurilised ja organisatsioonilised muudatused puudutavad üksnes Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalasjade erikohus), mitte eelotsusetaotluse esitanud kohut.
- 29 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb üksnes põhikohtuasja menetleva ja selle lahendamise eest vastutaval liikmesriigi kohtul kohtuasja konkreetseid asjaolusid arvesse võttes hinnata nii eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Sellest tulenevalt eeldatakse liikmesriigi kohtute esitatud küsimuste asjakohasust ja seega võib Euroopa Kohus jätta nendele küsimustele vastamata vaid siis, kui on ilmne, et taotletav tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline, või ka juhul, kui Euroopa Kohtule ei ole teada faktilised ja õiguslikud asjaolud, mis on vajalikud küsimustele tarviliku vastuse andmiseks (vt eelkõige 21. detsembri 2023. aasta kohtuotsus European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Nimelt, nagu nähtub juba ELTL artikli 267 sõnastusest, peab taotletavat eelotsust nimelt olema „vaja“ eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses olevas kohtuasjas „otsuse tegemiseks“ (24. novembri 2020. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (dokumentide võltsimine), C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 31 Niisiis on Euroopa Kohus meelde tuletanud, et nii ELTL artikli 267 sõnastusest kui ka ülesehitusest tuleneb, et eelotsusemenetlus eeldab muu hulgas liikmesriigi kohtus tegelikult pooleli olevat menetlust, mille raames palutakse sellel kohtul teha lahend, milles saab eelotsust arvesse võtta. Sellises menetluses peavad nimelt kohtuvaidlus ja need liidu õigusnormid, mille tõlgendamist palutakse, olema sedavõrd seotud, et see tõlgendus on objektiivselt vajalik lahendi jaoks, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus peab tegema (9. jaanuari 2024. aasta kohtuotsus G. jt (üldkohtu kohtunike ametisse nimetamine Poolas), C-181/21 ja C-269/21, EU:C:2024:1, punktid 64 ja 65 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Käesoleval juhul palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas ELL artiklit 2, artikli 6 lõikeid 1 ja 3 ning artikli 19 lõike 1 teist lõiku koostoimes harta artikliga 47 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui niisuguse kohtu liikmed, mille liikmesriik on likvideerinud selleks, et säilitada põhiseaduslik kohtuvõimu sõltumatuse põhimõtte ja kodanike põhiseaduslike õiguste kaitse, võivad likvideeritud kohtu õigusjärglasest kohtu liikmetena jätkata teatud selliste kohtuasjade arutamist, mis olid nende menetluses, kui nad olid likvideeritud kohtu liikmed.
- 33 Eelotsusetaotluse põhjendustest nähtub, et eelotsuse küsimused puudutavad konkreetsemalt kohtute sõltumatuse põhimõtte tõlgendamist, nagu see on tagatud eelmises punktis nimetatud liidu õigusnormidega.
- 34 Sellega seoses väärrib meeldetuletamist, et liikmesriigis kohtute pädevuse jaotamine või ümberkorraldamine on küll üldjuhul üks ELL artikli 4 lõikega 2 liikmesriikidele tagatud vabadus, kuid seda üksnes tingimusel, et selline jaotamine või ümberkorraldamine ei õõnesta austust ELL artiklis 2 määratletud õigusriigi väärtuse vastu ega riku sellega seoses ELL artikli 19 lõike 1 teisest lõigust tulenevaid nõudeid, nagu nõue, et liidu õigust tõlgendav ja kohaldav kohus peab olema sõltumatu, erapooletu ning moodustatud seaduse alusel (5. juuni 2023. aasta kohtuotsus komisjon vs. Poola (kohtunike sõltumatus ja eraelu), C-204/21, EU:C:2023:442, punkt 263).
- 35 ELL artikli 19 lõike 1 teisest lõigust tuleneval kohtute sõltumatuse nõudel on kaks aspekti. Esimene, väline aspekt nõuab, et asjaomane organ täidaks oma ülesandeid täiesti iseseisvalt, olemata kellegagi hierarhilises või alluvussuhtes ja saamata kelleltki korraldusi või juhiseid, ning oleks seega kaitstud väljastpoolt tuleva sekkumise või surve eest, mis võib kahjustada selle liikmete otsustusvabadust ja mõjutada nende otsuseid. Teine, sisemine aspekt on seotud erapooletuse mõistega ja selle eesmärk on võrdse distantsi säilitamine menetlusosaliste ning huvidega, mis neist igapähele on menetluse eseme vastu. Viimati nimetatud aspekt nõuab objektiivseks jäämist ja seda, et kohtuasja lahendi suhtes ei võeta arvesse muud huvi peale õigusnormide range kohaldamise (22. veebruari 2022. aasta kohtuotsus RS (konstitutsioonikohtu otsuste toime), C-430/21, EU:C:2022:99, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Kohtute sõltumatuse nõudest tuleneb, et kohtunike ilma nende nõusolekuta üleviimise suhtes kohaldatav kord peab pakkuma vajalikke tagatise selleks, et vältida sõltumatuse mis tahes ohtuseadmist otsese või kaudse välise sekkumise teel. Seega on oluline, et selliseid meetmeid saab võtta üksnes õiguspärastel põhjustel, mis on seotud eelkõige olemasolevate ressursside jaotamisega korra kohase õigusemõistmise tagamiseks (vt selle kohta 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus W. Ž. (kõrgeima kohtu erakorralise kontrolli ja avalike asjade kolleegium – ametisse nimetamine), C-487/19, EU:C:2021:798, punktid 117 ja 118).

- 37 Käesoleval juhul otsustas Bulgaaria seadusandja Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalajade erikohus) likvideerida nõuete tõttu, mis on seotud vajadusega tagada korrakohane õigusemõistmine, seadmata seejuures kahtluse alla selle kohtu liikmete isiklikku sõltumatust.
- 38 Nimelt nähtub esiteks ZIDZSV seletuskirjast, mida on mainitud eelotsusetaotluse punktis 15, et just väga tundlike kohtuasjade menetlemise koondamine Spetsializiran nakazatelen sadi (kriminaalajade erikohus) võis muuta selle kohtu ebaefektiivseks ja avaldada talle põhjendamatu survet. Teiseks tuleneb asjakohastest Bulgaaria õigusnormidest, et Bulgaaria seadusandja pidas sellesse kohtusse kuulunud kohtunikke piisavalt sõltumatuteks ja erapooletuteks, et jätkata Sofiyski gradski sadis (Sofia linnakohus) nende kohtuasjade arutamist, milles oli Spetsializiran nakazatelen sadis (kriminaalajade erikohus) eelistung toimunud.
- 39 Lisaks, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 16, ei ole põhikohtuasja pooled seadnud eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõltumatust ega erapooletust kahtluse alla ning viimasel ei ole mingit kahtlust oma subjektiivse erapooletuse suhtes.
- 40 Neil asjaoludel, kuigi vastab tõele, et iga kohus on kohustatud kontrollima, kas ta on seaduse alusel moodustatud sõltumatu ja erapooletu kohus eelkõige ELL artikli 19 lõike 1 teise lõigu tähenduses, kui selles küsimuses tekib tõsine kahtlus (9. jaanuari 2024. aasta kohtuotsus G. jt (üldkohtu kohtunike ametisse nimetamine Poolas), C-181/21 ja C-269/21, EU:C:2024:1, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika), ei võimalda eelotsusetaotlus siiski mõista põhjuseid, miks käesoleval juhul peaks selline kahtlus esinema.
- 41 Järelikult ei ole põhikohtuasja lahendamiseks vaja tõlgendada liidu õigusnorme, millest tulenevad liidu õigust tõlgendavate ja kohaldavate kohtute sõltumatuse ja erapooletuse nõuded.
- 42 Seetõttu on eelotsusetaotlus vastuvõetamatu.

Kohtukulud

- 43 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulused, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Eelotsusetaotlus, mille Sofiyski gradski sad (Sofia linnakohus, Bulgaaria) esitas 28. septembri 2022. aasta otsusega, on vastuvõetamatu.

Allkirjad